

Gillaren

1/2012 augusti

Stockholms Spelmansgille

Stockholms Spelmansgille 2012

Stockholms Spelmansgille grundat 1944

<http://hem.passagen.se/ssg>

Nämnden:

styresman: Stefan Lindén tel: 0158-135 54

medelsförvaltare: Birgitta Carlson

skrivare: Fredrik Bruno

ledamot: Kaj Nenning, Helen Grid

ersättare: Vappu Hämeenaho, Ulf Elf

Stefan Lindén
styresman

Övriga funktionärer:

Allan Westin, Stig Jacobsson, Kaj Jarlevik, Sigvard Åhs, Helena Rudander, Ing-Mari Södergren

Medlemskap:

Information: Stefan Lindén, tel: 0158-135 54. Enskild Medlem 200 kr. Familj 250 kr.

Betalningsmottagare: Stockholms Spelmansgille. Postgiro: **56312-2**.

Musikinstrumentförsäkring:

Information: <http://hem.passagen.se/ssg>.

Försäkringshandläggare: Stefan Lindén, tel: 0158-135 54.

Gillaren

Medlemstidning för **Stockholms Spelmansgille**

Ansvarig utgivare: Stefan Lindén

Redaktör: Ulf Elf

Redaktion: c/o Elf, Eliegatan 4, 17273 Sundbyberg, tel: 08-299967

Detta är Gillaren nr 1/2012. Nästa nummer utkommer medio december månad 2012.

Omslagsbild / Teckning: SSGs arkiv.

SSGs årsstämma söndagen den 25 mars 2012. Allspel och därefter folkvisor med Cecilia och Stefan inledde mötet. Årsstämmoförhandlingarna avhölls och genomfördes därpå med sedvanlig uppslutning av Gillets medlemmar under ledning av styresmannen. Avgående medelsförvaltaren Magnus Carlegrim avtackades med blommor och blader. Parentation. Till de under året bortgångna minne spelade Allan Westin en låt på sin fiol.

Stockholms Spelmansgille hösten 2012

Onsdagsgruppen övar vissa onsdagar kl. 18.00 - 21.00 på Frejgatan 61. A. (Nära Odenplan). Samling 17.50 p.g.a. låst port. Kommer du försent: Knacka, och stå synlig vid porten.

Datum i September: 5, 12, 19, 26
 - " - Oktober: 3, 10, 17, 24, 31
 - " - November: 7, 14, 21, 28
 - " - December: 5, 12

Dessutom "Gillesstuga" en söndag i månaden i södra flygeln av Jakobsbergs gård i Bredäng (10 min. promenad norrut från Bredängs T-banestation). Adress: Odd Fellows väg. Tiden är 13.00 - 16.00, samling för onsdagsgruppen 12.00, samling för övriga spelmän 12.30. Datum: September: 30, Oktober (ingen), November: både 4 och 25

Låtar för Onsdagsgruppen:

September (Tonart) Källa
 schottis fr. Anundsjö (GD) J.41
 Bjers-Niklas vals (G) J.11
 Ydrepolketten (D) J.94
 Fanteladda, Norge (D)
 Brudmarsch av Römquist (G) G.207
 Stenselepolskan (Gm)

Oktober

Låt till far, Rättvik (Dm) J.8
 Vals fr. Backen, Ås (Gm) J.19
 Halling fr. Dalsland (A) J.9
 Orrskutt, polska (D)
 Engelska fr. Nättraby (D) (Sl. 313)
 Känner du den... (vispolska) (G)

November

Bertils polkett, Ångerm. (G) J.42
 Byss-Kalle - polska (G) J.33
 Malungslek nr. 1 (Dm) (PB.723)
 Laggar Anders polska (D) (PB.267)
 Va' de' du? vals, Öland (Dm) (Sl. 245)
 Fäbodlåt, Lillhärdal (Am) G.232

December

Glötelåten, polska (D) J.20
 Stenhuggarengelska (G) BB.10
 Trettondagmarschen (A) G.203
 + lite annat

Allspelslåtar:

September (Tonart) Källa
 Horgalåten. (Am)
 Vals fr. Kall, jämtl. (GD)
 Haverö-schottis (Dm) GB:62
 Böj-olle-låten, schottis (HmD) PB.713

Oktober (övas i oktober, uppselas på söndagsträff 4/11)
 Orevalsen, Dalarna (G) G.106
 Lanna-Villes schottis (Dm)
 Polska e. Mattias Blom (G)
 Gånglåt fr. Mockfjärd (D) G.80

November

Styfbergs schottis (G) J.33
 Wigers polska, Järsö (G)
 Vals e. Hultkläppen (A)
 Julottan, polska (G)

Dessutom ska vi under hösten försöka känna lite på Lennart Kemis "Gillesvisa".

Frågor? Ring Allan Westin
 Tel. 08 - 38 10 42

Förklaring till källorna (ofta noter): J = "Jubileumlåtar 2007"
 PB = Paul Bäckströms Dala-bok. G = Gillets lösblad, GB = Grön (Folkdans-) bok, BB = (Ljus-) blå (Folkdans-) bok. SL = Svenska Låtar (här: Smålands/Ölands/Blekinge-delen)

SSGs SPELSTUGOR Jakobsbergs Gård Bredäng våren 2012

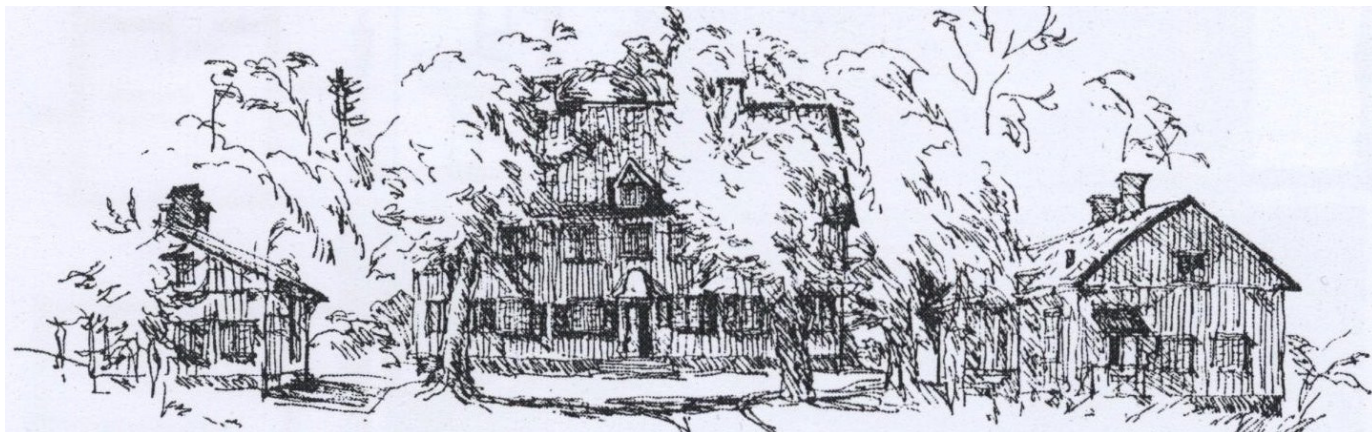

Illustration: Jakobsbergs Gårds arkiv. Text: Uffe

Vårens spelstugor har varit välbesökta av såväl spelmän som åhörare. Som vanligt flitigt deltagande i allspelet och Onsdagsgruppens framträdanden. Därtill smågrupper och solister och gästande spelmän. Spelstugorna avslutades som vanligt med allspel och allmänhetens dans till Gillets spelmän.

Nedan följer en kortfattad redogörelse för vad som sig tilldragit haver på spelstugorna våren 2012.

Januari

Vårens stämma inleddes som brukligt med allspel med Allan. Skepparschottis med allsång till text av Thore Härdelin. Mycket uppskattat inslag. Estradören Kaj Nenning intog därpå scenen med fiol och stråke och framförde låtar från Högvålen och Svartåsvallen samt en låt efter / av Byss-Calle. Därefter återkom Allan nu tillsammans med Onsdagsgruppen. Björn Nalle Sandbäck spelade piano. Folkvisegruppen Cecilia och Stefan sjöng visor. Onsdagsgruppen med Allan tillbaka på scenen. Flöjtvirtuosen Anders Lindstrand framförde på sopranblockflöjt "Schottis från Lill-Pite", på tenorblockflöjt en gammal vismelodi "Av hjärtat jag dig älskar" och på altblockflöjt "Vid Mögrevs ände", enligt Anders "en egen lite bluesig låt som jag tillägnat en kompis från Mögrevs Ände i Värmland nära Lesjöfors". Christer Kvarne spelade låtar på nyckelharpa. Söndagseftermiddagens stämma avslutades som brukligt med allspel och allmänhetens dans till Gillets spelmän.

Bilder: Cecilia och Stefan, Anders Lindstrand, Björn Sandbäck, Kaj Nenning. Foto: Uffe

Massa Noguchi, Christer Kvarne, Allan Westin. Foto: Birgitta Carlson

Februari

Allspel med Allan och Onsdagsgruppen med Allan. Därefter denna vintersöndag Kaj Nenning fiol, och tillsammans med Berit Dennerstedt piano. Scenen intogs därpå av Massa Noguchi nyckelharpa, Christer Kvarne nyckelharpa samt Allan Westin fiol. Och som avslutning allspel och allmänhetens dans till Gillets spelmän.

Mars

Årsmöte. Se sid 2.

April

Juno Boberg med spelkompisar.
Foto: Birgitta Carlson

Magnus Carlegrim.
Foto: Birgitta Carlson

Allspel med Allan. Onsdagsgruppen med Allan. Cecilia och Stefan röst, Magnus Carlegrim munspel, Juno Boberg flöjt, Kaj Nenning fiol, Lennart Kemi gitarr. Därtill säckpipa, trombon, nyckelharpa, durspel, mera fiol, mera flöjt. Se där ett gediget utbud av sång och musik en söndagseftermiddag om våren. Och som avslutning allspel och allmänhetens dans till Gillets spelmän.

SPELMANSSTÄMMA

Illustration: Helge Sundin.

Jakobsbergs Gård Bredäng

Söndagarna den 30 september, 4 november, 25 november
Kl 13.00-16.00

Allspel, grupper, solister, gammaldans och polskedans, kaffe med dopp

VÄLKOMMEN
Stockholms Spelmansgille

Telefon från Orsa

10
/

Erik Moraeus, påringt ....

Tack! Erik? Det är Spelmansgillet i Stockholm som är på tråden ... Det var länge sen sist - hur mår ni där uppe i Orsa?

- Hej, Meg! Det var roligt få ett livstecken från Spelmansgillet igen. Jo, tack, vi mår utmärkt. Vi spelar, förstås, men kanske inte fullt så ofta och regelbundet som förr. Emellertid planerar vi nu närmast en resa till Orsa vänort i Finland, och inför den färden blir det ju övningar. Till och med Gössa Anders skulle gärna vilja vara med på den resan, men han vågar nog inte för sin hälsa. - Jo, då, han spelar fortfarande så fort han kommer åt, och det tycker vi är väldigt roligt. Han är en kämpe som spelman och har, som Du vet, betytt mycket för spelmanlaget och för mig såsom ledare. Han har förmedlat Orsalåtarna till oss på ett oförfalskat sätt, som vi kommer att få nytta av i vår tid - ett arv av stora mått och till glädje för hela vår bygd.

- Ja, de gånger jag haft förmånen och glädjen höra Gössa Anders (och Anna) spela glömmar jag aldrig. Vill Du hälsa honom så hjärtligt från oss här nere i Stockholm! - Så var det en annan sak! Det är ju Du, Erik, som komponerat Spelmansgillets märke. Skulle Du vilja berätta litet om hur det kom till - vi har ju så många medlemmar numera i Gillet, som inte känner till det, och det är roligt veta något om det märke man med stolthet bär på sitt rockuppslag.

- Jo, någon gång på hösten 1944 utlystes en tävlan om ett medlemsmärke för Stockholms spelmannagille, och på våren 1945 visades vid en träff på Fjädersn en hel del inkomna förslag. Jag hade ritat upp tre olika förslag och vid omröstningen om samtliga inkomna förslag segrade ett av mina överlägset. Förslagsställarna var ju anonyma, så det gick säkert rätt och riktigt till. Personligen tyckte jag nog bäst om förslaget med två kohorn i bågar kring fiolen, men detta märke slog inte an bland medlemmarna. - Så fick styrelsen i uppdrag att ordna med utförandet, vilket skedde ganska snart. När jag sedan fick se min teckning i form av märke fick jag faktiskt en chock. Märket hade inte alls utförts så som jag tänkt mig (det var inte Sporrongs som gjort det). Det var emellertid inte mycket att göra åt saken, när Gillet beställt flera hundra märken, som kostade ganska mycket pengar. Jag har för mig att märket finns på Gillets fana (på stång-spetsen) och där är det mycket bra.

- Ja, då vet man d e t ! Jag tyckte att de medlemmar som kommit in i Gillet på senare år borde få veta något om hur märket kommit till och bli presenterade (även om det f.n. inte blir personligt) för den som komponerat det. När man inte sett förslaget som teckning, tänker man nog inte på att det inte är så väl utfört utan tycker det är fint som komposition betraktat.

- Kanske det. Hälsa till gillesmedlemmarna! Och säg att dom är v ä l k o m n a hit upp till Dalarna och Orsa någon gång när vädret är mildare än vad det är just nu så här i februari.

MÖTE MED DRAGSPELSVIRTUOS

Min morfars far Pehr Myhr bodde i Glöte, Härjedalen och var duktig fiolspelare. Detta var i början av nittonhundratalet. Han spelade i lag med Johan Persson Bergström. Tillsammans gjorde dom egna låtar. Per Bergström, även han duktig fiolspelare, hade många barn, varav dom sista tre bodde kvar i barndomshemmet när jag kom dit på fyrtiotalet. En av sönerna, Albin Bergström, spelade dragspel och Axel spelade fiol. På femtiotalet började jag spela ihop med dom. Vid ett tillfälle då vi spelade på en Olsmässfest i Gammelgården i Sveg, träffade jag Roland Cedermark. Vi började spela lite tillsammans, bland annat till dans. På det sättet lärde jag känna Roland. Han blev så småningom känd med sitt dansband, Cedermarks. Vid några tillfällen på

Härjedalsföreningens fester på sjuttioalet svarade Cedermarks för dansmusiken. Sedan dess hade jag inte träffat Roland förrän förra året. I november var jag på ett PRO-möte i Täby. Då spelade Roland där, men han kände inte riktigt igen mig, för när vi sågs senast hade jag helskägg och långt hår. Men så inte nu. Hans fru kände däremot igen mig, för hon är med i Härjedalsföreningens valberedning, och hon kom fram och hälsade. Roland hade tre olika dragspel med kompmusik på kassett. Kända schlagers och danslåtar. Häftiga rytmer. Rolands framträdande blev mycket uppskattat av publiken. Men den gången blev det för min del inte något samspel med Roland. Tyvärr.

Kaj Nenning

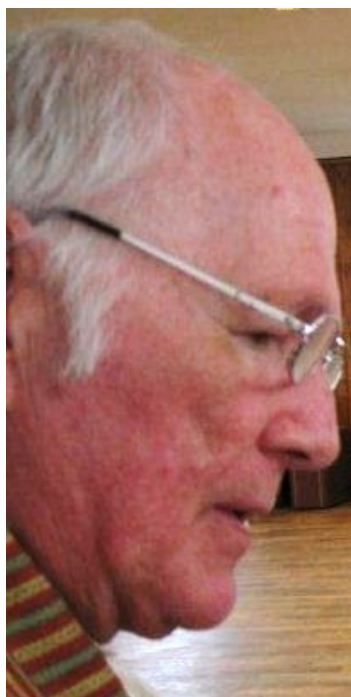

Bild: Birgitta Carlson

Bild: Arkivbild

Bild: Personalen, Långbrobergs äldreboende

Konsert dagen före midsommarafton på Långbrobergs äldreboende i Älvsjö

Stockholms Spelmansgille hade kontaktats av ett äldreboende i Älvsjö för att de tänkte ordna ett litet midsommarfirande den 21 juni. Gillet hade tackat ja, trots att det var dagen före midsommarafton och många hade gjort upp planer för sitt midsommarfirande på annan ort. Vi var i alla fall tolv tappra gillesmedlemmar som slöt upp på gården till Långbrobergs äldreboende och fick stämma våra instrument framför en väntande skara seniorer. Många hade nämligen bänkat sig i väldigt god tid i väntan på vår lilla konsert. Det var varmt och soligt sommarväder, men även en del moln, som vi sneglade upp mot och sände en liten bön till om att de skulle hålla sig på avstånd. När det var dags för oss att sätta igång hade en stor skara åldringar och personal samlats framför oss: en del kom på egna ben, andra på rollatorer eller i rullstolar. Vi klämde i med

rejländer från Eda som första låt. Det blev en direkt respons från vår publik. Det klappades i händer och det nickades och stampades i takt med musiken. Och så fortsatte det låt efter låt. Entusiasmen gick inte att ta miste på. En del bravorop hördes efter några låtar. Det kändes väldigt bra att få spela och på detta sätt sprida glädje bland de boende och personalen på Långbroberg. Efter att vi hade avslutat vår konsert med Gärdebylåten (vad annars?!) flyttade de boende och personalen in till väntande kaffe och jordgubbstårta midsommaren till ära. Även vi spelmän bjöds på kaffe och tårta. Vid kaffet hade vi ett litet planeringsmöte inför vår nästa offentliga spelning som blir 1 september vid spelmansstämman på Skansen. Sedan önskade vi varandra glad midsommar och åkte hem var och en till sitt.

Text: *Vappu Hämeenaho*

Bland övriga evenemang där Gillet deltagit kan nämnas följande:

Kungsträdgården Folkdansringens Dag.

Gamla Stan Slottsbacken Folkdansringens Dag.

Eggeby

Foto: Fredrik Bruno

Wira bruk

Foto: Arkivbild

Drottningholm

Foto: Hans Weimer

Vitabergsparken

Foto: Ingbritt Bernelöv

Spelmansstämma i sommar i Stockholm.

Vi är ett antal spelmän som träffas för att buskspela vid tvåtiden om söndagseftermiddagarna vid friluftsteaterns scen i Vitabergsparken på Söder. Åtminstone augusti ut. Kontakt: Allan Westin tel. 08-381042

SPELMANSSTÄMMA FÄLTÖVERSTEN

Bygdedansens Vänner, med den oförtröttlige Don Gillam som drivande kraft, arrangerade sin traditionella spelmansstämma i januari i Fältöversten. Som vanligt spel och dans och visstuga. Samt buskspel. Efter allspel under ledning av Curt Carlsson från Slagsta Gille, presenterade Don Gillam scenprogrammet med ett flertal spelmän. Stockholms Spelmansgille under ledning av Stefan Lindén inledde. Därefter allmänhetens dans till en hel hoper av spelmän. Många spelmän och dansare och inte minst Don Gillam såg till att denna vinterstämma blev till en trevlig stund denna lördagseftermiddag.

Text och bild: Uffe

ÅRSSTÄMMA DROTNINGHOLM NOTER ARKIV KURS TACK LÄNKAR

årsstämma

Jönköping. SSRs årsstämma. Gillets ombud Fredrik Bruno, Ulla Leksell och Stefan Lindén närvarade. Reportage från årsstämman av Fredrik Bruno i tidningen Spelmannens juni-nummer (-nr 2).

Drottningholm

Se tidningen Spelmannens oktober-nummer (-nr 3) för ett fylligt reportage av Fredrik Bruno.

noter

Gillets notarkiv har en del dubletter som kan säljas till Gillets medlemmar.

Kontakt: Allan Westin tel. 08-38 10 42

arkiv

Musik, människor, miljöer. Åtskilliga gillesmedlemmar finns bland SSFs spelmansbiografier, och en hel del låtar efter spelmän från Stockholmstrakten finns i arkivet.

Arkivmaterial läggs successivt ut på www.sormlandsmusikarkiv.se

kurs

Durspel. Under excellent ledning av Gillets spelfogde Allan Westin anordnades och genomfördes en kurs i den ädla konsten hur att spela durspel. Att Allan är en erkänt skicklig pedagog, fick kursdeltagarna (ca tio stycken damer och herrar) erfarra under våren. Kursdeltagare var såväl folkmusikmusiker som en enstaka medlemstidningsredaktör.

tack

Ett stort tack vill vi lämna till Stockholms Spelmansgille för ert medverkande under årets Folkdansringens dag, lördag 5 maj på Slottsbacken i Stockholm. Ni bidrog till en strålande bra och trevlig dag tillsammans inom Folkdansringen Stockholm och som ett inspirerande och värdefullt ansikte utåt för vår verksamhet och svensk kulturtradition.

Till 2013 laddar vi för söndag 19 maj. Välkomna tillbaka då, om inte förr.

Folkdansringens dag-gruppen genom

Jonas Ringdahl och Eva-Britt Wernborn, ordförande i Folkdansringen Stockholm.

länkar till nytta och nöje

Stockholms Spelmansgille SSG: <http://hem.passagen.se/ssg>

SSGs medlemsblad Gillaren: <http://hem.passagen.se/ssg>

Sveriges spelmäns riksförbund SSR: www.spelmansforbund.org

Sörmlands musikarkiv: www.sormlandsmusikarkiv.se
